

Шифр справи: 9609/18/879

Дата судового рішення: 17.04.2018

Шифр документа Wa XII NsRejKRS 9609/18/879

Номер KRS 353754

ПОСТАНОВА

від 17.04.2018.

**Районний суд столичного міста Варшави
XII Господарський відділ Державного судового реєстру**

Суддя: Ева Мачєвська

За підсумками розгляду (на закритому засіданні суду 17.04.2018)
справи за позовом Міністра закордонних справ
за участі Фондації «Відкритий Діалог»
про відсторонення правління Фондації і примусове призначення нового управління

У відповідь на скаргу Заявника на постанову Судового Референдаря від 07.12.2017, шифр Wa XII Ns Rej KRS 73508/17/997

постановляє:

1. відхилити позов;
2. стягнути судові витрати зі Сторони-заявника і Сторони-учасника.

Суддя Районного суду Ева Мачєвська
Старший секретар суду Малгожата Пьєтржак

ОБҐРУНТУВАННЯ

25.08.2017 (дата на поштовому штампелі) Заявник, Міністр закордонних справ (далі також іменованій Міністр) як орган нагляду подав позов про відсторонення правління Фондації «Відкритий Діалог» (далі також іменується Фондація або Учасник) і примусове призначення нового управління Фондації.

В обґрунтуванні позову Міністр вказав, що необхідність позову була викликана безрезультатним закінченням терміну (про який йде мова в статті 14, пункт 2, Закону від 06.04.1984 про фонди), а також тим, що правління Фондації проігнорувало вимогу видалити з інтернет-сторінок, профілів в соціальних мережах та інших публічних інтернет-сторінок, якими Фондація управляє, які їй належать і/або, які вона веде, а також з інтернет-сторінок, що підтримують її, інформацію, в якій містяться заклики до незаконної діяльності, зокрема ті, що стосуються державної влади, а саме – заклики до несплати податків, що містяться в опублікованій у Facebook публікації Бартоша Крамека, Голови Ради Фондації (копія публікації додається до позову, ст. 482).

Сторона-Учасник подала прохання про відхилення позову, підкресливши, зокрема, відсутність коректно складеної офіційної вимоги в рамках пункту 2 статті 14 Закону про фонди, відсутність в діях правління Фондації порушень норм права, відсутність у зверненнях Заявника посилань на конкретні норми права, які були порушені.

Судовий референдарій відхилив вищезгаданий позов постановою від 07.12.2017, шифр WA XII Ns Rej KRS 73508/17/997.

20.12.2017 (дата на поштовому штемпелі) Заявник подав скаргу на вищезазначену постанову, вимагаючи розглянути його позов (ст. 542-543).

Розглядаючи справу в рамках 2 і 3 параграфів 398 статті Цивільного Процесуального Кодексу, а також 2 параграфа 13 статті Цивільного Процесуального Кодексу, Суд визначив фактичний стан справ в такий спосіб:

Фундація «Відкритий Діалог» вписана в Реєстр Асоціацій, Інших Громадських та Професійних Організацій, Фондів Приватних Закладів Охорони Здоров'я, а також до Реєстру Підприємців Державного Судового Реєстру під номером KRS 353754.

На цей момент Людмила Козловська вказана в реєстрі як єдиний член правління Фундації – Президент. Бартош Крамек фігурує в реєстрі як член Ради Фундації та її Прокурист. Органом нагляду за Фундацією є Міністр закордонних справ.

/ D: акт KRS 353754

У липні 2017 року Бартош Крамек на своїй персональній сторінці в соціальній мережі Facebook опублікував запис під заголовком «Нехай держава зупиниться: відключімо владу!».

Ця публікація містить, зокрема, такі тези:

- пункт 4: «слід розглянути можливість відкритої і широкомасштабної акції тимчасового ухилення від податків та інших виплат в державну казну під такими гаслами, як, наприклад, «Не буду платити PiS». Зрозуміло, можна і потрібно продумати всі деталі. Пам'ятайте, що ідеться про тиск – потрібно змусити уряд отямитися або ж мирним шляхом змінити його».

- пункт 8: «Потрібні персональні наслідки для провідних політиків і членів PiS: їх метою є соціальний остракізм. Такими методами можуть бути протести під будинками (не дамо Качинському спати, коли він руйнує Польщу!) або всюдишні листівки, плакати і білборди, що викривають їхнє лицемірство і комплекси, і навіть з використанням їхніх власних компрометуючих цитат (зокрема слова Качинського про зрадницькі морди і каналі), які щодня будуть бачити їхні сім'ї і сусіди. Можливо, перед будинком Качинського в Жолібожі мають висіти величезні плакати зі словами Леха Качинського про необхідність дотримання Конституції і рішень Конституційного суду. Більшість членів PiS не мають особливого значення, а сильний тиск і дискомфорт у повсякденному житті, які відчуватимуть депутати партії, може зламати їх, і вони перейдуть на сторону громадян. Майже від самого початку Майдану з Партії регіонів Януковича виходили окремі депутати, а остаточно зміна фронту багатьма з них закріпила перемогу революції».

/ незаперечний факт

21.07.2017 і 23.07.2017 на офіційній сторінці Фундації в мережі Facebook були опубліковані записи, в яких Фундація представила свою позицію і коментарі. До цих записів була додана нотатка з персональної Facebook-сторінки Бартоша Крамека, що містить його публікацію «Нехай держава зупиниться: відключімо владу!».

/D; виписки, ст.499, 500.

19.12.2017 Міністр Закордонних Справ надіслав правлінню Фундації вимогу негайно, не пізніше 31.12.2017, видалити з інтернет-сторінок, профілів в соціальних мережах та з інших публічних

інтернет-сторінок, якими Фондація управляє, які їй належать і/або, які вона веде, а також з інтернет-сторінок, які її підтримують, інформацію, в якій містяться заклики до незаконної діяльності – зокрема, публікацію авторства Б. Крамека «Нехай держава зупиниться: відключімо владу!».

/D; письмові звернення, ст.551.

У відповідь на вимогу від 19.12.2017 Фондація, з-поміж іншого, вказала, що вищезгадана публікація авторства Бартоша Крамека була розміщена на персональній сторінці її автора і не є публікацією Фондації, а також попросила вказати конкретні норми права, які, на думку Міністра, порушило правління фондації.

/D; письмові звернення, ст.552-553.

У відповіді на звернення Фондації Міністр не вказав конкретних норм права, які порушило правління Фондації, однак послався на тези, сформульовані в пунктах 4 і 8 критичної публікації, оцінюючи їх як підбурювання до ухилення від сплати податків і до переслідування людей.

/D; ст. 554-555

У цій ситуації Суд прийняв таке рішення:

Поданий позов не заслуговує на розгляд.

Згідно з пунктом 2 статті 14 Закону від 06.04.1984 про фонди (Законодавчий вісник за 2016 р. позиція 40) (далі: «Закон про фонди»), якщо діяльність правління фонду істотно порушує закон або пункти статуту фонду, або не відповідає меті фонду, то орган нагляду може призначити належний термін усунення цих відхилень в діяльності правління або ж вимагати, щоб в призначений ним термін правління фонду було замінено.

Тільки після безрезультатного закінчення призначеного терміну або у випадку подальшої впертої діяльності фонду, що порушує закон, статут фонду або його мету, орган може звернутися до суду з вимогою відсторонити правління фонду і примусово призначити інше правління.

За оцінкою Суду, у цій справі вищезазначені передумови не було дотримано.

Слід підкреслити, що Міністр, направляючи свою вимогу правлінню Учасника 19.12.2017, не вказав, які саме норми права порушило правління. Однак саме факт порушення конкретних норм закону дає органу нагляду підстави звернутися з вимогою, описаною в пункті 1 статті 14 закону про фонди.

Правління, яке отримало таку вимогу, має знати, в чому саме його звинувачує орган нагляду і які норми права воно – за оцінкою органу нагляду – порушило. Це істотно важливо для того, щоб саме правління могло розглянути висунуті йому звинувачення і прийняти раціональне рішення про те, чи зобов'язане воно виконати вимогу органу нагляду.

Суд не поділяє думку органу нагляду, викладену в його письмовому зверненні до уповноваженого Фондації, про те, що «нема чого» надавати професійному уповноваженому список норм права, в порушенні яких звинувачують правління Фондації (письмові звернення, ст. 555).

Навпаки, правління Фондації вже в першій надісланій йому вимозі повинно було отримати список норм закону, які – на думку органу нагляду – воно порушило. Фондація не зобов'язана вдаватися для цього до юридичної допомоги.

Слід також зауважити, що в зверненнях Заявника немає однозначних вказівок на те, що дії самого правління Фондації, в особі Людмили Козловської, істотно порушили норми закону.

Публікація на офіційній Facebook-сторінці Фондації записів, які представляють позицію і коментарі Фондації, з доданою до них заміткою з персональної Facebook-сторінки Бартоша Крамека з його текстом «Нехай держава зупиниться: відключімо владу!» (де містяться тези, подані в судовому описі фактичного стану справ), не може вважатися діяльністю самого правління Фондації, яка істотно порушує норми права.

Бартош Крамек не є і ніколи не був членом правління Фондації. Отже, не можна ототожнювати його власну діяльність з діяльністю правління Фондації.

У цьому випадку не має значення, що Бартош Крамек – Голова Ради Фондації та її Прокуррист.

Голова Ради не є органом, уповноваженим представляти Фондацію, а підстави скористатися повноваженнями, зазначеними в статті 14 закону про фонди, органу нагляду дають тільки дії правління Фондації, а не Голови Ради.

Прокуррист є уповноваженим представником Фондації тільки в справах, пов'язаних з її господарською діяльністю (параграф 1 статті 109 Цивільного Кодексу). Діяльність, в якій Заявник звинувачує правління Учасника, не входить в сферу господарської діяльності.

Те, що на персональній Facebook-сторінці Бартоша Крамека в рамках інформації про користувача вказана його посада в Фондації, жодним чином не може бути прямим свідченням того, що записи, які публікуються на цій сторінці, висловлюють позицію самої Фондації.

Але навіть якщо допустити, що публікація на офіційній Facebook-сторінці Фондації тексту Б. Крамека «Нехай держава зупиниться: відключімо владу!» Рівнозначна діяльності правління Фондації, то і в цьому випадку, за оцінкою Суду, немає однозначних підстав вважати таку діяльність істотним порушенням норм права в рамках параграфу 1 статті 14 Закону про фонди.

Роздуми про можливість проведення акції тимчасового ухилення від сплати податків самі по собі не є істотним порушенням закону.

Не є порушенням і опубліковані роздуми про форми громадянських протестів проти представників правлячої партії.

Тези, які оскаржує Заявник, викладені в критичній публікації (пункти 4 і 8, див. Фактичний стан справ) знаходяться в межах гарантованої Конституцією свободи слова (стаття 54 Конституції).

Крім того, Конституція гарантує громадянам можливість організовувати збори в публічних місцях, на яких вони можуть висловлювати свої політичні погляди (стаття 57 Конституції).

Можна також відзначити, що сама Фондація в своїй публікації на Facebook від 23.07.2017 чітко заявляє, що будь-які дії, здійснювані в рамках протесту, повинні бути «рішучими, але без насильства, агресія – це не вирішення проблеми» (стор. 500).

З огляду на все вищевказане, позов у даній справі було необхідно відхилити.

Відносно прохань Учасника вислухати свідчення учасників слідства і зізнання Бартоша Крамека, Суд постановив, що в свідченнях немає необхідності, оскільки доданих до позову документів цілком достатньо для того, аби винести рішення у справі на закритому засіданні.

Отже, на підставі вищевказаних норм права Суд виніс рішення, викладене вище в пункті «Постанова»; рішення про судові витрати прийнято на підставі пункту 1 статті 520 Цивільного Процесуального Кодексу.

Суддя Районного суду Ева Мачєвська

Z/ 1. Зафіксувати постанову,

2. Копію постанови надіслати уповноваженим Заявника і Учасника без повідомлення про доставку.

Суддя Районного суду Ева Мачєвська